

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2018-653362422 (DOS-2015-
0004556)

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
3 juli 2018

Eindtermijn
-

Onderwerp

Instructie aan BIJ12 Faunafonds over de toepassing van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan BIJ12 Faunafonds met de instructie over de toepassing van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland inzake het verlenen van tegemoetkomingen bij schade aan fruit door vogels.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij de GS-brief aan BIJ12 Faunafonds met de instructie over de toepassing van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland inzake het verlenen van tegemoetkomingen bij schade aan fruit door vogels.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

GS-brief aan BIJ12-Faunafonds met de instructie over de toepassing van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland inzake het verlenen van tegemoetkomingen bij schade aan fruit door vogels

1 Toelichting voor het College

BIJ12 Faunafonds verleent namens de provincie Zuid-Holland en alle andere provincies in voorkomende gevallen tegemoetkomingen in de schade die wordt aangericht bij agrarische bedrijven door in het wild levende dieren. Ten behoeve van de uitvoering van deze (wettelijke) taak zijn landelijk beleidsregels opgesteld en afgestemd in IPO-verband. In Zuid-Holland zijn deze regels opgenomen in de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland. Voornoemde taak van BIJ12 Faunafonds werd voorafgaand aan de decentralisatie uitgevoerd door het zelfstandig bestuursorgaan het Faunafonds.

Op 31 juli 2014 zijn door het bestuur van het Faunafonds op verzoek van de provincies beleidsregels gepubliceerd gericht op de afbouw van tegemoetkomingen in schade door vogels aan zacht fruit en pit- en steenvruchten. Kortweg: schade door mezen aan appels en peren. Per 1 januari 2017 zijn de provincies volledig bevoegd geworden tot het verlenen van tegemoetkomingen in de schade door in het wild levende dieren. De beleidsregels van het voormalige Faunafonds zijn zoveel mogelijk ongewijzigd overgenomen in de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland. In deze beleidsregel is de afbouw van de tegemoetkoming doorgezet. Dit betekent dat er een tegemoetkoming van 60% wordt uitgekeerd voor schade die is ontstaan in 2015, een tegemoetkoming van 30% voor 2016 en 0% met ingang van 2017.

Tegen diverse besluiten die zien op de schade in 2015 is door betrokken fruittelers beroep aangetekend. De meeste van deze beroepen zijn gelijktijdig behandeld door de Rechtbank Gelderland. Het betrof hier beroepschriften uit diverse provincies. De beroepschriften hadden betrekking op de hoogte van de tegemoetkoming. De betrokken fruittelers waren van mening dat een hoger eigen risico / lagere tegemoetkoming dan voorheen onrechtmatig zou zijn, mede gelet op de omstandigheid dat het voorkomen van dit type schade hoge kosten met zich meebrengt. Om schade door vogels effectief te voorkomen moeten namelijk kostbare netten worden aangebracht. De Rechtbank Gelderland stelde bij uitspraak van 2 augustus 2017 de fruittelers in het gelijk en bepaalde dat afbouwen van de tegemoetkoming niet rechtmatig is.

Tegen de uitspraken van de Rechtbank Gelderland van 2 augustus 2017 is door de provincies Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht, Zeeland, Noord-Holland en Limburg hoger beroep aangetekend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De hoger beroepen over de zaken uit 2015 zijn gegrond verklaard bij uitspraak van 8 mei 2018 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De Afdeling heeft een inhoudelijk oordeel uitgesproken over de tegemoetkoming in de schade over 2015. Deze is, rekening houdend met de gemiddelde omvang van de schade en de gemiddelde omzet van de bedrijven, terecht vastgesteld op 60% van de getaxeerde schade. Een tegemoetkoming van 30%, zoals in de Beleidsregels opgenomen voor schades in 2016, werd door de Afdeling echter niet rechtmatig geacht.

Ten aanzien van de uitbetaling over 2015 zijn gelet op het vorenstaande geen nadere instructies noodzakelijk. De Beleidsregel kan onverkort worden toegepast. Voor 2016 en

2017 zijn instructies wel nodig omdat de Beleidsregel niet voorziet in de nu ontstane situatie. Deze instructies zijn in voorliggende instructie-brief uitgewerkt. De instructies zijn afgestemd met de andere provincies die met deze problematiek te maken hebben.

Daarnaast zal de werkwijze voor 2018 en verder ook moeten worden aangepast naar de situatie die is ontstaan door de uitspraken van de Afdeling. Het voorstel is om het eigen risico van 40% voor fruitschade vast te leggen in de Beleidsregel en daarmee af te stappen van de verdere afbouw van deze tegemoetkomingen. Deze aanpassing van de Beleidsregel is ook onderdeel van dit besluit.

Toelichting bij artikel I van de GS-brief met instructie aan BIJ12

Het verlagen van de tegemoetkoming tot 30% voor het schadejaar 2016 of nog minder in de daarop volgende jaren leidt naar het oordeel van de Afdeling tot een onevenredig zware last voor de fruittelers. Volgens de Afdeling kunnen de provincies ervoor kiezen om over het jaar 2016 tevens 60% van de schade te vergoeden maar zij kunnen ook voor een afwijkend percentage kiezen, mits goed gemotiveerd en toegespitst op de specifieke omstandigheden van de fruittelers. Nu er over de jaren 2016 en 2017 redelijkerwijs geen sprake is van ten opzichte van 2015 gewijzigde feiten of specifieke omstandigheden, wordt de tegemoetkoming over die jaren alsnog ook vastgesteld op 60% van de getaxeerde schade.

Toelichting bij de artikelen II en III

Een tegemoetkoming over de schadejaren 2016 en 2017 kan slechts alsnog worden verleend in die gevallen waar sprake was van een deugdelijke aanvraag en waar bovendien tijdig een ontvankelijk bezwaar is ingediend of beroep is aangetekend tegen het besluit tot toekenning van een tegemoetkoming. Ten aanzien van 2016 moet sprake zijn van een beroep dat is aangetekend bij de rechtbank en over 2017 een bezwaar bij BIJ12. Aangezien de bezwaren over 2017 in afwachting van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn aangehouden wordt over 2017 niet vereist dat beroep moet zijn aangetekend bij de rechtbank.

Toelichting bij artikel IV

Bij de beoordeling om alsnog een tegemoetkoming van 60% te verstrekken hoeft in deze gevallen niet te worden getoetst of afdoende preventieve maatregelen zijn getroffen. Aannemelijk is dat de aangekondigde verdere afbouw van de tegemoetkoming naar 30% en 0% gepaard is gegaan met een verhoogde prikkel tot inspanning om schade te voorkomen, ook zonder dat deze nadrukkelijk is geregistreerd. In deze gevallen hoeft daarom geen nadere toets op de getroffen preventieve maatregelen plaats te vinden.

Toelichting bij artikel V

Omdat over 2017 geen tegemoetkoming zou worden uitgekeerd zijn door BIJ12 geen taxaties uitgevoerd en hebben fruittelers het advies gekregen zelf een afweging te maken en een taxatie op eigen risico te laten verzorgen. Nu over 2017 een tegemoetkoming wordt uitbetaald worden ook de door de fruittelers gemaakte taxatiekosten vergoed. De taxatiekosten waren immers anders door BIJ12 gemaakt.

Financieel en fiscaal kader

- Totaalbedrag excl. BTW: de instructie aan BIJ12 heeft een financieel gevolg, aangezien met terugwerkende kracht tegemoetkomingen moeten worden uitgekeerd in daarvoor in aanmerking komende gevallen. Het betreft 16 verzoeken om tegemoetkoming met een totale omvang (inclusief te vergoeden taxatiekosten) van € 118.486,97.
- Programma: de bekostiging van BIJ12 Faunafonds valt onder programma 1.4
- Financiële risico's: er zijn geen financiële risico's naast de hiervoor beschreven financiële gevolgen.

De bekostiging van BIJ12 Faunafonds vindt jaarlijks plaats door middel van een voorschot op basis van de begroting van BIJ12. Na afronding van ieder jaar volgt er een eindafrekening waarbij eventueel resterend budget wordt gerestitueerd of het tekort in rekening gebracht bij de provincie. Er is hier sprake van een zgn. open einde-regeling. De totale som van de tegemoetkomingen is niet aan een maximum gebonden en kan van jaar tot jaar behoorlijke schommelingen vertonen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de fluctuerende gewasprijzen als gevolg van de markt en klimatologische omstandigheden.

Juridisch kader

Door middel van deze instructie wordt invulling gegeven aan de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 mei 2018. Deze instructie heeft betrekking op schadegevallen die zijn ontstaan in 2016 en 2017. Voor de jaren daarna is het noodzakelijk dat de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland wordt aangepast. Deze aanpassing vindt plaats door middel van een separaat te nemen GS-besluit. Het is mogelijk dat er bezwaar of beroep wordt aangetekend tegen de besluiten waarbij uitvoering is gegeven aan de nu voorliggende instructie. Gelet echter op de uitspraak van de Afdeling heeft een dergelijke juridische procedure nauwelijks kans van slagen.

2 Proces

Zie bovenstaande toelichting. Er is afgestemd met de andere betrokken provincies.

3 Communicatiestrategie

BIJ12 Faunafonds verzorgt de communicatie. Er wordt een bericht op de website geplaatst en met de desbetreffende ondernemers wordt rechtstreeks contact opgenomen.